

Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych

Stanowisko

Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych
z dnia 22 lutego 2022 r.

w sprawie:

zmiany przepisów prawa w zakresie ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 2001 ze zm.) poprzez zmianę zapisu art. 2 ust. 1 lit. b) oraz w ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 699 ze zm.)

Jako przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, skupionych w Ogólnopolskim Porozumieniu Organizacji Samorządowych zwracamy się z wnioskiem o podjęcie działań mających na celu wprowadzenie zmian przepisów prawa w szczególności w zakresie **ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 2001 ze zm.) poprzez zmianę zapisu art. 2 ust. 1 lit. b)**

Z

b) w odniesieniu do świń - budynek, zagrodę lub, w przypadku hodowli prowadzonej na otwartej przestrzeni, miejsce, w którym zwierzęta te są przetrzymywane, utrzymywane lub hodowane,

na

b) w odniesieniu do świń - budynek spełniający wszelkie wymogi wynikające przepisów prawa budowlanego, przeznaczony do chowu lub hodowli zwierząt, zagrodę lub, w przypadku hodowli prowadzonej na otwartej przestrzeni, miejsce, w którym zwierzęta te są przetrzymywane, utrzymywane lub hodowane,

W ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 699 ze zm.), a w szczególności poprzez dodanie w odpowiedniej jednostce redakcyjnej wskazanego przepisu np. jako ust. 4 zapisu w brzmieniu:

Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 należy dołączyć odpowiednio:

1.kopię decyzji wymienionej w art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane;

lub kopię zgłoszenia, o którym mowa a art. 30 ust. 1b ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane wraz z zaświadczeniem o niezgłoszeniu sprzeciwu, o którym mowa w art. 30ust. 5aa ww. ustawy.

2.kopię pozwolenia, o którym mowa w art. 220 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;

lub kopię zgłoszenia, o którym mowa w art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska wraz z zaświadczeniem o niezgłoszeniu sprzeciwu, o którym mowa w art. 152 ust. 4 b ww. ustawy.

UZASADNIENIE

Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych składając niniejsze stanowisko zwraca się prośbą o zmianę przepisów prawa w powyżej wskazanym zakresie, z uwagi iż w obecnym stanie prawnym brak możliwości żądania ww. dokumentów przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa już na etapie zakładania hodowli świń, jaką jest rejestracja stada prowadzić może do nieprawidłowości w prowadzonych hodowlach i naruszeniu innych przepisów takich jak ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska, ustawa z dnia 10 lipca 2007 roku o nawozach i nawożeniu oraz ustawa z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne.

Obecnie podstawę prawną dla rejestracji stada stanowią przede wszystkim:

- ustawa z dnia 18 grudnia 2003 roku o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 699 ze zm.);

- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 września 2019 roku w sprawie szczególnych wymagań, jakie powinien spełniać wniosek o wpis do ewidencji producentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 1854);

- ustawa z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (tj. Dz. U.z 2020 r. poz. 2001 ze zm.).

Z ostatniej ze wskazanych ustaw tj. ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, wynika, że każdy posiadacz zwierzęcia ma obowiązek zarejestrowania miejsca przebywania zwierzęcia. Artykuł 9 cytowanej ustawy wskazuje, iż w celu dokonania rejestracji siedziby stada w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa należy: uzyskać numer identyfikacyjny tzw. numer producenta, a następnie złożyć wniosek o nadanie numeru siedziby stada. Wymaganym dokumentem do uzyskania numeru producenta jest wniosek o wpis do ewidencji producentów. Natomiast dokumentem wymaganym do uzyskania siedziby stada (rejestracji siedziby stada) jest formularz ZS/19- Zgłoszenie siedziby stada.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa weryfikuje poprawność złożonych wniosków. Natomiast nie ma aktualnie uprawnień do żądania od wnioskodawcy innych dokumentów, w szczególności potwierdzających zgodność siedziby stada z obowiązkami wynikającymi z innych przepisów prawa.

Nieprzedstawienie zatem przez wnioskodawcę dokumentów w postaci zgłoszeń instalacji, ocen oddziaływania hodowli na środowisko oraz decyzji z zakresu prawa budowlanego kwalifikującego formalnie obiekty do możliwości prowadzenia w nich hodowli, doprowadzić może do kuriozalnej sytuacji, w której zgłoszenie siedziby stada może zostać dokonane w każdym dowolnie wybranym miejscu jakie wskaże hodowca np. w budynku magazynowym dla którego cofnięto pozwolenie na budowę i wydano nakaz rozbiórki lub w miejscu zlokalizowanym w pobliżu kościoła, Sejmu czy Senatu.

W obecnym stanie prawnym Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nie ma instrumentów prawnych, aby w takim przypadku tj. w przypadku, gdy hodowca będzie chciał prowadzić hodowlę w miejscach „niedozwolonych” tj. niezgodnych z wymogami w zakresie prawa budowlanego lub prawa ochrony środowiska, odmówić rejestracji hodowli w miejscu wskazanym przez hodowcę, a nieprzeznaczonym do prowadzenia w nim hodowli.

W tym stanie sprawy, brak możliwości wymagania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wyżej wskazanych dokumentów już na etapie zakładania hodowli, jaką jest rejestracja stada, prowadzić może do wielu naruszeń i omijania przepisów prawa przez hodowców przy pełnym przyzwoleniu organu administracji państwowej takim jak Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Z kolei w rzeczywistości tak rejestrowane przez Agencję hodowle mogą być prowadzone niezgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska w zakresie emisji do środowiska czy też obowiązku ponoszenia opłat za korzystanie ze środowiska, ustawy o nawozach i nawożeniu oraz prawa wodnego w zakresie stosowania nawozów naturalnych w postaci gnojowicy, jak również niezgodnie z przepisami prawa budowlanego np. w miejscach i budynkach do tego nieprzeznaczonych.

Wskazane powyżej problemy i sytuacje zaistniały na terenie wielu gmin, gdyż hodowcy, wiedząc, że nie muszą przedstawiać ww. dokumentów przy rejestracji stada, rejestrują stada, a na skutek tego dochodzi do takich sytuacji, że hodowle prowadzone są faktycznie w budynkach nieprzekwalifikowanych na cele hodowlane tj. w budynkach przemysłowych czy w budynkach magazynowo - paszowych do składowania płodów rolnych, jak również w nowo wybudowanych budynkach, dla których w pozwoleniu na budowę w celu ominięcia procedury oddziaływania na środowisko wskazano wartość do 60 DJP, a przy rejestracji stada wskazano z kolei zupełnie inne wartości znacznie przekraczające ten próg.

Dodatkowo pojawiają się takie sytuacje, w których organy ochrony środowiska(tj. Inspekcja Ochrony Środowiska), wydają decyzje nakazujące wstrzymanie użytkowania instalacji do chowu lub hodowli świń, z uwagi na brak wymaganego pozwolenia zintegrowanego. Jednakże mimo prawomocnych decyzji o wstrzymaniu hodowli, producenci dalej rejestrują w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa stada w obiektach których dotyczy decyzja nakazująca wstrzymanie

użytkowania instalacji, wiedząc, że w obecnym stanie prawnym nie muszą przedstawiać tego rodzaju dokumentu jak wskazane na wstępie niniejszego stanowiska, a Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nie ma narzędzi do żądania od nich takich dokumentów i weryfikacji ich aktualności. Brak zatem istnienia przepisów wskazanych w niniejszym stanowisku prowadzi do nadużyć, przez co mogą powstać szkody zarówno budowlane, jak i szkody w środowisku.

Na terenie gmin są znane bowiem takie sytuacje, że hodowcy nie bacząc na przepisy prawa dotyczące ochrony środowiska, prowadzą dalej instalacje bez wymaganych pozwoleń tj. między innymi bez pozwolenia zintegrowanego, w którym zostałyby określone warunki korzystania ze środowiska np.: hodowca musiałby posiadać plan nawożenia określony w art. 18ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2021 r. poz. 76). Obecnie poprzez brak narzuconego obowiązku posiadania takiego planu hodowca częstokroć nie posiadając arealu niezbędnego do prawidłowego zagospodarowania gnojownicy pozbywa się jej w sposób niekontrolowany, stwarzając tym samym zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców danego regionu oraz powoduje zwiększenie konfliktów sąsiedzkich.

Tym samym, należy podkreślić, iż zdaniem Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych fakt dokonywania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa rejestracji hodowli, powinien być poprzedzony przedłożeniem przez hodowcę dokumentów z zakresu prawa budowlanego i z zakresu prawa ochrony środowiska tj. w szczególności oceny oddziaływania hodowli na środowisko lub w zależności od ilości sztuk pozwolenia zintegrowanego oraz decyzji nadzoru budowlanego kwalifikującej objekty do możliwości prowadzenia w nich hodowli.

W świetle powyższego, skierowanie niniejszego stanowiska stało się konieczne i uzasadnione.

W interesie zarówno samorządów, jak i innych organów jest stanowienie prawa w taki sposób, który zapobiega nadużyciom. Z kolei brak postulowanych niniejszym stanowiskiem zapisów w ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r., o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2001 ze zm.) oraz w ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 699 ze zm.), sprawia, że do nadużyć dochodzi, co jest działaniem niepożądanym, a co uzasadnia żądanie zmiany przepisów prawa we wskazanym zakresie.

Mając na uwadze powyższe, wnosimy jak na wstępie.

Grzegorz Świetlik

Przewodniczący
Stowarzyszenia Gmin Regionu
Południowo-Zachodniego Mazowsza
Prezydencja w OPOS